

Демаскуйте 16 серпня облуду соціал-демократичних жіночих конференцій! -- Викривайте агентів імперіялізму, що прикриваються робітничими гаслами!

СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТІЯ ПІ П ЖІНОЦТВО ДОПОМАГАЮТЬ КАПІТАЛІСТАМ В АГІТАЦІ ПРОТИ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ, ПРОТИ ОДИНОКОЇ КРАЇНИ В СВІТІ, ЩО ЗВІЛЬНИЛА ЖІНКУ З ВІКОВІЧНИХ КАЙДАНІВ І ЗРІВНЯЛА ЇЇ В ВСІХ ПРАВАХ З ТРУДЯЩИМИ. — ПОСЛУХАЙТЕ, ЩО ОПОВІДАЮТЬ ЧЛЕНКИНИ КАНАДСЬКОЇ ЖІНОЧОЇ ДЕЛЕГАЦІЇ ПРО ПОЛОЖЕННЯ ЖІНКИ-РОБІТНИЦІ В СРСР! — ТІЛЬКИ СОЦІАЛЬНА РЕВОЛЮЦІЯ ВИЗВОЛИТЬ ЖІНКУ!

МОЇ ВРАЖІННЯ З ЖИТТЯ КРАВЕЦЬКИХ РОБІТНИКІВ В СРСР

Під час нашого побуту в Радянським Союзі ми гостювали в декількох кравецьких фабриках. Одна така була в Харкові, на Україні. Як тільки ми прибули в Харків, нас зустріли на станції представники робітничих профспілок, між ними й спеціальна делегація від кравецьких робітників. Вони дізналися, що в нашій делегації ми маємо й кравецьких робітниць. Тому вони бажали, щоб ми прийшли й до їх фабрики ім. Пільняка. Того ж дня ми загодили до їхньої фабрики, світлої, добре вентильованої, модерної. Робітники й робітничі привітали нас оплесками й окликами "ура"! Негайне зібрання відбулося з фабричної площадки. Багато робітниць оточили нас, розпитували нас і самі розказували нам про їхні умовини. Вони розказали як вони працюють по 7 годин на день, як відпочивають кожного п'ятого дня, як отримують кожного року дво-

Жінки розказали нам, що вони отримують відпустку на вісім тижнів перед і вісім тижнів після родів, повне одинокі для немовляти, гроші для молока та інших потреб в зв'язку з дитиною, і як дев'ять місяців вони звільнюються від праці на фабриці на пів години кожних три години для того, щоби кормити дітей.

Дивлячись на цих жінок, як вони показували нам диточі ясла, бібліотеку, ідальню, Ленінський куток, стіну газету та всі частини фабрики, я згадала про кравецьких робітників в Канаді та про долю жіночих робітниць в цій країні, які примушені працювати в найгірших потогонних умовах, в той час як їхні діти залишаються вдома без опіки. Я згадала наших молодих дівчат-робітниць і знущання "босів" над ними та тяжкий визиск, якому вони підлягають. Який величезний контраст!

Кравецькі робітники в Кана-

Радянські жінки вчаться політичної грамоти.

бавляли жінок за те, що вони відкривали обличчя й брали участь в революційній діяльності. На початку було лише 20 членкинь в клубі, а до року воно зросло до 100. Культурна праця й лекції проходилися поступово, організовано групи й з того малого початку нині маємо прекрасну модерну фабрику білого одягу.

Разом з фабрикою існує й клуб і постачання жіночого товариства. Воно доглядає тих, які не мають праці, заохочується безпритульними дітьми. Ми ходили з кімнати до кімнати прекрасного клубового будинку, що колись був помешканням багатого капіталіста й ми бачили, як жінки, що колись були такі відсталі, нині горячково навчаються, мислять, бібліотеки й різні культурні осередки в тому клубі.

Колись ця фабрика шила мішки й спідній одяг для армії. Нині все змінене. Вона шие

ніні прекрасні білі одяги. Плаття для робітниць близько три карбованці денно, свою квоту п'ятилітки вони виконали на 100 відсотків, коли ми були там. Вони працювали ще по 8 годин на день, але вже пороблені були приготування до переходу на 7-годинний день праці. Фабрику дуже чиста, модерно встаткована і через її різні активності вона дає прибуток 3,000 жіночої молоді та планує дальші поцирювання. Клуб не тільки підготує робітниць до праці у фабриці, але й на державних та колективних сільських господарствах.

Коли поглянемо на колишнє положення, на бущу темноту й нужду — й нинішнє переродження, то зрозуміємо, як більшовицька революція визволила жінку, й великі досягнення жінки в СРСР є найкращою відповіддю на брехні капіталістів і їхніх допомагачів — соціал-реформістів. *Бесі Шатер.*

Робітниця текстільної фабрики.

тижневу відпустку з платнею, як не журяться вже більше безробіттям. Вони розказали нам як кожний робітник забезпечений аскурацією з дня поступлення на фабрику, як вони відпочивають та санаторії належать до них, про всю культурну працю, що вони проводять і взагалі як їхнє життя змінилося з того часу, як революція зробила їх господарями над собою.

Після зібрання ми увійшли в фабрику і розглянули всі цехи. Все тут було зроблено для того, щоби полішити долю робітників і робітниць. Особливо робітничі багато заздячують революції. Ми бачили гарні, світлі диточі ясла для немовлят, де за дітьми наглядають спеціально виділені сестри, щоби мати не журилась за свою дитину під час праці

ді багато можуть навчитися від кравецьких робітників Радянського Союзу. Вони мусять боротися проти капіталізму, вступати до революційної індустріальної юнії і проводити боротьбу за поліпшення умовин.

Соціал-фашисти в Канаді, особливо в так званих інтернаціональних (АФІ) юніях поширюють різні брехні про Радянський Союз. Але ми власними очима бачили величезні поліпшення, ми бачили ентузіазм робітників і як виповняється п'ятирічний план і ми знаємо, що ці соціал-фашисти найгірші вороги робітників.

Кравецькі робітники й робітничі, під проводом ВЮЛ, борються проти ваших тяжких умовин і організуйтеся проти капіталістичного ладу!

Пірі Ведро.

В ГОСТЯХ В ТУРЕЦЬКІЙ ЖІНОЧІЙ ФАБРИЦІ В БАКУ

Один з найвидатніших візирів великої поступу робітничого в СРСР бачила наша делегація, коли гостила в фабриці жіночого білого одягу в Баку.

В тій фабриці працює 1,500 робітниць, більшість яких туркині, що ще кілька років тому носили накривала на обличчях. Жінка-туркиня, що є дирек-

тором фабрики, повела нас по фабриці й розповіла цілу історію її розвитку.

До революції турецька жінка була невільницею. Робота для зламання старих традицій була дуже тяжка. 1920 року зорганізовано клуб передових елементів. Це була дуже тяжка справа, бо попи (мули), батьки та чоловіки карали, а навіть

ПАЛАТИ БУВШИХ БАГАЧІВ НИНІ НАЛЕЖАТЬ ДО РОБІТНИКІВ

Всюди, де ми ходили, ми бачили прекрасні палати й будинки, що колись належали до багатців, а нині в руках робітників, обернені в санаторії, доми відпочинку, диточі притулки та публичні інститути.

Все це ми бачили по цілому Криму й Кавказі. В Криму величезні, були царські палати, санаторіями для дітей і селян. Багатства, що колись належали до одиниць, нині є власністю всіх.

В Баку великий клуб бувших панів, найкраща палата, з садом на даху, театром і іншими відділами, є зараз клубом нафтових робітників. Ми такі будинки з садами, що зараз належать до робітників, бачили майже в кожному місті.

Робітники працюють 5 днів, а шестий відпочивають. При багатьох фабриках є доми відпочинку, де робітничі відпочивають розвагу на п'ятий день, коли не працюють, або в часі ва-

Радянська жінка-кондуктор.

кацій. Ми відвідали багато таких будинків.

Наша делегація провела один незабутній вечір в Ленінським Домі Відпочинку в Стрибидорі, кодо-Москви. Колись була це віля багача Мілера. Яка різниця тепер! Замість одної родини, що в нєму жила колись, зараз в цєму будинку відпочиває 350 робітників. Робітничі мають там купальні, різні ігри, про що вони з гордістю оповідали нам. Вони мають там свій театр, драмгурток і т. ін.

Ми були 4 дні в Сочі на Кавказі в прекрасній санаторії, що називається "Красная Москва". Тяжко словами розказати про красу тої палати, що зараз належить до робітників. Тут були робітничі з цілого СРСР. Вони оповідали нам, що робить Радянський Союз для хороших робітників. В тій санаторії перебували вони безплатно й даремно діставали все потрібне. Там ми познайомилися з кількома татарськими жінками, цікавими активістками, що зараз стоять напереді в радянській діяльності.

Ми бачили також прекрасні нові будинки, що збудовані для відпочинку робітників, для санаторії, клубів, як також новозбудовані соціалістичні міста. Ці факти показують, що революція дала робітничим й бідняцько-селянським масам. Не дивися, що робітничі й селяни готові вмерти в обороні своєї батьківщини — СРСР. Революція дала їм все, за що робітничі повинні боротися.

Анна Зень.

ЯК ПРАЦЮЮТЬ ЗАВОДИ С.Г. МАШИНО-БУДІВНИЦТВА НА РАД. УКРАЇНІ

Українські заводи сільсько-господарського машино-будівництва закінчили другий квартал (квітень-червень) третього виробничого року п'ятирічки із значними досягненнями.

Завод "Комунар" у Запоріжжі випустив за квартал 811 комбайнів (комбінація жатки й молотарки). Цей самий завод випустив 4,732 кітних сіножаток та 1,900 штук тракторних сіножаток.

Завод "Серп і Молот" у Харкові випустив у червні 574 молотарок "МО" та 500 штук молотарок "МК". Плянний завдання за квартал виловив завод на 62 процент.

Завод ім. Гр. Петровського в Херсоні випустив у червні 10 хлібозбиральних машин Чекме-нева. Впродовж цілого кварталу випустив 15 штук цих машин (30 процент плану).

На заводі вироблено за квартал 6,199 тракторних совгів (88,2 процент плану).

Першотравневий завод у Бердянському випустив за квартал 8,395 жаток.

Завод "Червона Зірка" в Зіновієвському виконав червневий план по молотаркам на 85 процент.

Найкраще з усіх заводів українського сільсько-господарського машино-будівництва працював завод ім. 1 Травня в Білій Церкві. Цей завод виконав кварталний завдання на 101,1 процент. В червні завод випустив 70 машин для збирання бавовни.

ШАХТЯРІ В ПОЛЬЩІ НЕ ДІСТАЮТЬ ПЛАТНІ.

Наслідком тяжкої ситуації, що її відчувають копальні вугілля на терені Домбровського й Краківського басейнів, цілий ряд копалень залягає з виплатою пенсій. Подекуди залежності сягають висоти трохтижневого зарібку.

РАДІО—ІСКРИ

Про комунікат опирів, руйників та інші стрілецько-громадські справи.

Сиджу я ото цими днями із своїм радіо на вухах і, слухаючи вісті з цілого світа, тяжко сумую.

Над чим я сумую? Над бідними німецькими банкірами сумую, сумую, що й англійські банкіри попали в подібні грошеві тарпати, що Румунія школи замикає, а число сугранців збільшує, що Сталін в СРСР капіталізм заводить (вчитав я таке в "Укр. Голосі"), що якась побожна жінка побила попові мордяку в церкві за те, що якоесь не полюдському дочку її сповідав...

Де тільки не глянеш — то журба й сум. Світ клином сходиться й комусь він таки году розколює.

Коли думки мої працювали повними 100 відсотками — чую — радіо-зв'язок стрілецько-громадський дзвонить.

А що я громадськими справами цікавлюся ще з часів будівництва власної незалежної держави, то й почав слухати.

— Гало куркульо-муркульо! Келгари говорять!

— Слухаю. Що там сталося? — Важлива громава комунікація. Слухай, списуй й людям передавай... Опирі у нас заплодилися й руйнують. Чуєш?

— Таж слухаю, говори! — Келгари, Алта, август 6 1931.

— Який там в чорта "аугуст"? Це може той, що по українськи буде серпень?

— Ая, ая! А по стрілецьки буде аугуст. Але ти не перебаранчай й тільки на вус мотай. Та ще того, пиши так, як я буду диктувати, без змін, без поправок, з точками там, де їх поставлено в оригіналі самого комунікату.

— Кажі толком, від кого й до кого той комунікат?

— Не горячись і наперед батька в печко не прись, будь холоднокровний, як оселедець, а все довідаєшся з самого урядового комунікату громового провідника келгарського стрілецько-громадського.

— Піддаюся й слухаю.

Слухайте ж і ви, любящі читачі мої, бо подаю цей комунікат урядовий від провідника стрілецько-келгарського, до провідника стрілецько-виницького — так, як мені його передано по радіо-іскрах з Келгари. Ані слова, ані букви не змінюю. (Лайнотайпщику в ім'я важливості й справедливості, не зроби помилок в тому комунікаті!)

Калгари, Алта, август 6 1931

Любий друже А...? Я твого листа отримав Крапно дякую, ти писав мені щоб я дав стіфові ені твою адресу

я би дав та я не виджу єї уже цілий ти ждень вона від Стіфа пішла десь і робить так що не з наоу де вона тепер є. Слухай А... ти мені нічого на се не відписав що я тебе питав і що я писав, писав я тобі що Лака також стає ворогом стрілецької громади бо зеленого у Калгарах нема виїхав на фарми за учителя рідної школи він також до мене нічого не пише. Ну нічого з тим стрілецькою громадою тепер ще руйнує я, і знай хто я такий є. Я є один той що слово мое є словом громовим котре не у паде підчоботи червоних жу пантів.

Як тобі відомо у Калгарах за правду я борусь зі своїми-одно селянцями, котрі пошилися у червону москву а другі нерозуміючи, визвольної боротьби Незалежної Самостійної України, так друже сее тобі найліпший доказ бо сам був і чув що я стою твердо на своїх. Слухай А... як що тобі можливо тепер дістати для мене від головної-управи, який відчит чи що іншого тільки щоби був відповідний матеріал для користі стрілецької громади. Отже прошу тебе ще раз як що можливо то помісти ще у К. Ф. одну статку для Калгарських большевиків і спіши їм що стрілецька громада у Калгарах живе і хто нею тепер опирає, бо вони тішаться що по стрілецькій громаді не стало ні сліду.

Остаюся зСтілецьким при-ві том твій товариш,

стрілець Стри бригади.

Аж зіпрів я, поки цей комунікат достоту правильно передав. Бо тож нам не жарт! Чоловик стрілецькою громадою "руйнує" й до того вже доруйнував свій "громовим словом", що останній стрілець збільшовичився.

— Знай хто я такий!

Зруйнувавши стрілецьку громаду, тепер руйнує своїх "одно селянча".

А що то буде, як візьметься він до дво селянча?

Тільки, прошу, любий друже — допоможи опирів, вже й я тебе благаю! Чоловик же з громовим словом просить — напиши, любий друже, до "Канадського Фермера" про оту келгарську руйну й не забудь про її руйника, що так славно "опирає".

Коли, любий друже, писати-меш, то не забудь подати, скільки у стрілецьких громадах залишилося ще таких опирів. Обовязково згадай, щоб большевики в Келгари не тішилися там, що по опирах вже й сліду не стало.

На закінчення додаю: Хай живе самостійна, незалежна, із стрілецькими громадами, з опирами й руйниками в ній, хай живе руйна!

Бо коли опирі із своїм громовим словом не залякають большевиків — то на саму згадку знову сум мою душу огоргає.

Що ж до доручення твоєї, любий друже, адреси Стіфові Ені — то можна проголосити пошукуювання через мої радіо-іскри — запевнюю, що є найкраща комунікація між стрілецькими громадами

Куркуль-ленко.

12,000 ШОТЛЯНСЬКИХ ПІРНИКІВ СТРАЙКУЮТЬ.

Страйк шотлянських гірників поширюється. Тепер страйкує понад 12,000 шахтарів. Всі зусилля профбюрократів примусити робітників відновити роботу, не дають ніяких наслідків. У Кенті на масовому мітингу шахтарів переважною більшістю голосів ухвалено резолюцію, що висловлює недовіря профбюрократам, які намагалися умовити робітників припинити страйк.

Делегація від страйкерів-гірників граства Файф вирушила до Кумберленду, щоб зміцнити єдність з 9,000 гірниками, які страйкують там.

ОТАК РОЗЗБРОКІЮТЬ!

З Братислави — Чехословацьчина — повідомляють, що там вилетіла в повітря фабрика набоїв. В магазині фабрики повстав вогонь, що спричинив вибух. Обчислюють, що вибух наробив "шкоди" на 8—10 мільйонів корон чеських. Поліція догадується, що це робота противоєнних саботажистів.